

**A vadon élő állatok természetes
környezetükre gyakorolt terhelésének
csökkentése az Ipoly Erdő Zrt.
Börzsöny vadászterületén**

A Börzsöny vadászati múltjának rövid bemutatása

- Már a középkorban is kedvelt vadászterület volt a Börzsöny (Izd. helységnevek: Királyháza, Királyrét)
- A második világháborút megelőző időszakban főrangú emberek vadásztak a Börzsönyben (Habsburgok, Szokolyaiak, Vencheimek, stb...)
- Az 1950-es évek átrendeződő hatalmi, politikai viszonyai, a pártállami elit létrejötte átrajzolta a terület vadászati térképét (Vadásztársaságok létrejötte)

A vadászterület közigazgatási jellemzői

Fsz.	Település	Közigazgatási terület	A vadászterületnek *	
			része	nem része
1.	Peröcsény	1969,02	1969,02	0,00
2.	Nógrád	407,35	404,21	3,13
3.	Márianosztra	827,37	826,80	0,57
4.	Ipolytölgyes	599,04	599,04	0,00
5.	Diósjenő	3.096,76	3.085,95	10,81
6.	Szokolya	2.764,19	2.756,24	7,96
7.	Drégelypalánk	127,65	126,91	0,74
8.	Borsosberény	310,69	310,69	0,00
9.	Vámosmikola	363,26	363,26	0,00
10.	Hont	840,09	829,23	10,85
11.	Nagybörzsöny	3.255,16	3.243,48	11,69
12.	Bernecebaráti	1.675,21	1.671,41	3,79
13.	Kemence	2.191,85	2.184,88	6,97
14.	Letkés	549,81	549,81	0,00
15.	Nagyoroszi	1.231,63	1.225,35	6,28
16.	Kóspallag	101,87	101,67	0,20
Összesen:		20.310,95	20.247,95	63,00
Arány:		100%	99,69 %	0,31 %

- Jellemzőek a barna erdei talajtípusok
- Alapkőzetük az andezit, de jelentős a tengeri üledék (Lajtamészke) hatása is
- A területen lösz és vályogtalajok is előfordulnak

Domborzati viszonyok

A domborzati viszonyok jellemzése:

A Börzsöny vulkáni eredetű, de a vulkánosság oly régi, hogy az eredeti formák nagy része erősen lekopott. Az alábbi hegységi formákkal találkozhatunk a vadászterületen:

1. *Kúp alakú hegyek* – kemény, nehezen pusztuló andezitből épülnek fel, pl. Só-hegy, Kopasz-hegy, Magastax.

2. *Dagadó kúp* – nagy kiterjedésű, réteges vulkáni tufa és lávatakaróból létrejött több száz méter vastag közettömeg. Ilyen a központi Börzsöny 700-939 m közötti régiója.

3. *Lakkolit* – nem élesen előtűnő forma, részben befedet, részben lekopott, pl. Kurucbérc.

Tengerszint feletti magasság (m):

legkisebb:	231	legnagyobb:	939	átlagos:	585
------------	-----	-------------	-----	----------	-----

Éghajlati adottságok

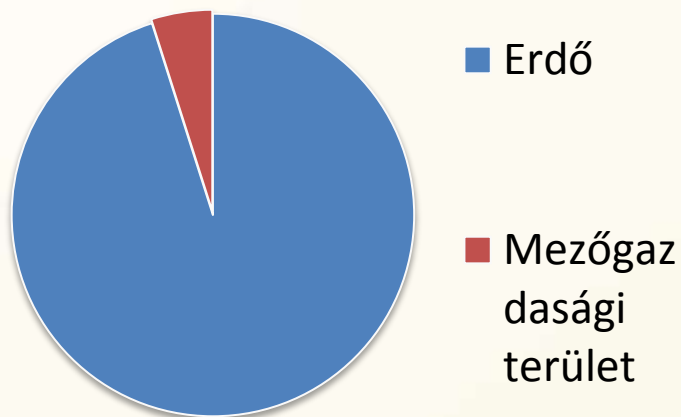
- Két tényező együttes hatása határozza meg az itteni időjárási viszonyokat és az uralkodó növénytársulásokat
- Egyrészt jellemzőek a mérsékelt égövi hegyvidéki éghajlat sajátos vonásai, másrészt a domborzati viszonyok hatására erősen érvényesülnek a mikroklimatikus hatások is
- Az átlagos évi középhőmérséklet 8,0-8,5 °C, a tenyészidőszak alatti középhőmérséklet 14,0 °C
- A napsütéses órák száma 1900-2000 óra
- Az évi csapadék általában 650 mm körül alakul, melyből a tenyészidőszakban ~380 mm hullik
- A havas napok száma 22-25. Hótakaró november vége és március közepe között alakulhat ki, átlagos vastagsága 15-25 cm

Hidrológiai adottságok

- A vadászterületen a számos patak, forrás és természetes vízfogó jelenti a vad számára a víznyerési lehetőséget
- A vadászterületen található a Börzsöny-hegység vízválasztó gerincvonulata, ezért a patakok egy része É-ÉNY-i irányba halad és az Ipolyba ömlik, másik részük D-DK-i irányba halad és a Dunába ömlik
- A patakok egy része a nyári időben kiszárad, ennek ellenére a vad vízhez jutási lehetősége egész évben biztosított

A vadászterület művelési ágak szerinti megoszlása

Gímszarvas elejtés

év	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
db	387	384	374	340	219	173	189	186	220	232

Őz elejtés

év	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
db	126	192	175	196	126	124	167	139	155	172

Muflon elejtés

év	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
db	78	111	106	141	102	56	59	55	57	48

Vaddisznó elejtés

év	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
db	567	547	576	594	383	363	565	428	722	857

Vadgazdálkodás stratégiai célja

- A terület vadgazdálkodásának stratégiai céljai a természetes élőhely állapotának megóvása
- A nagyvad állomány által okozott terhelés csökkentése az állományszabályozás eszközein túl
- Szakítás a korábbi téves gyakorlatokkal

A tervezett projekt bemutatása

Automata vadetető

- Előnyök – Az automatákat szórási mennyiségtől függően 3-5 hetente elég feltölteni, nincs felesleges napi zavarása a területnek, kisebb a gépjárműforgalom
- A nagyvadon túl az énekesmadarak, erdei rágcsálók és hozzájuk kapcsolódóan a szárnyas és szörmés ragadozók életfeltételei is javulnak
- a berendezések könnyen áttelepíthetőek, bármilyen, a környezetben bekövetkező változás előidézheti az etetőberendezés áttelepítésének szükségességét
- Összesen 62 db

Automata vadetetők

Sózók

Szálas takarmány nagyvad etető

Összesen 14 db

Régi erdővédelmi kerítések lebontása

- Összesen 22 744 fm
- Az előregedett drótfonatos kerítések, azon túl hogy rondák és csúfítják a természeti tájat, komoly veszélyt jelentenek a vad számára, hiszen a drótba a vad belegabalyodhat, illetve különféle sérüléseket szenvedhet

Vadfigyelő kamerák telepítése

Az állományhasznosítás helyes mértékének megállapításához az automata vadetetők mellé mozgásérzékelővel ellátot vadfigyelő kamerák felszerelése (lopást gátló fém dobozban)

Vadmegfigyelést szolgáló lesek építése

Összesen 7 db

Vadösvények kiépítése és karbantartása

Sorszám	Községhatár	Induló erdőrészlet	Érkező erdőrészlet	Hossz (fm)
1.	Kemence	46A	46C	2500
2.	Bernecebaráti	37A	35C	1950
3.	Kemence	27A	22B	4200
4.	Bernecebaráti	42B	40A	2200
5.	Kemence	71B	72A	2272
6.	Kemence	72D	70A	692
7.	Bernecebaráti	26F	30I	2350
8.	Bernecebaráti	46B	47A	740
9.	Bernecebaráti	44A	45C	1475
Összesen:				18379

Vadátjáró folyosók létesítése

Vadátjáró-folyosók elhelyezkedése:

Sorszám	Községhatár	Erdőrészlet	Folyóméter
1.	Letkés	3A	80
2.	Ipolytölgyes	1D	210
3.	Nagybörzsöny	108F-94A	260
4.	Nagybörzsöny	94Ny	535
5.	Nagybörzsöny	73Ny	380
6.	Nagybörzsöny	65C	175
7.	Letkés	14A	525
8.	Letkés	14E	865
9.	Letkés	13Ny	515
10.	Nagybörzsöny	112B	595
összesen:			4140

Vizes élőhelyek létesítése

Vizes élőhelyek, dagonyák kotrása, karbantartása, a feltöltődés megakadályozása végett

A nagyvad dagonyázási lehetőségének biztosításán túl a vizes élőhely, mint mikrokörnyezet gazdag flóra és fauna állományának megmentése a cél
Összesen 18 db

A HUSK 1101 számú pályázat keretén belül megvalósítandó
projektelemek elhelyezkedése

Jelmagyarázat

Tervezett berendezések vadászterületen való elhelyezkedése

Jelmagyarázat:

	Vadászterület határa		Vadátjárók
	Vadösvény		Régi kerítés bontása
	Szálas nagyvadetető, Vadmegfigyelő kamerát védő doboz		
	Automata etető, Sózó, Kamerát védő doboz		
	Vizes élőhely		
	Vadmegfigyelő les		

projektelem száma	projektelem megnevezése	menyiség	mértékegység	mértékegység/ár	összesen
5.1.1.	automata vadetető	62	db	450 €/db	27900 €
5.1.2.	sózó	62	db	70 €/db	4340 €
5.1.3.	szálastakarmány nagyvadetető	14	db	2600 €/db	36400 €
5.1.4.	régi, erdővédelmi kerítés lebontása	22744	fm	3,5 €/fm	79600 €
5.1.5.	vadközlekedő-folyosó	4140	fm	2 €/fm	8280 €
5.1.6.	vizes élőhely karbantartása	15	db	2700 €/db	40500 €
5.1.7.	vadfigyelő kamera	50	db	400 €/db	20000 €
5.1.8.	kameravédő lemezkazetta	75	db	70 €/db	5250 €
5.1.9.	vadösvények kiépítése	18379	fm	0,5 €/fm	9190 €
5.1.10.	vadmegfigyelő les	7	db	750 €/db	5250 €
összesen:					236710€

Köszönöm a figyelmet!

